

ISTARSKA KREDITNA BANKA
UMAG, D.D.

**JAVNA OBJAVA BONITETNIH ZAHTJEVA ISTARSKE KREDITNE BANKE UMAG
D.D. ZA 31.12.2013. GODINE**

Umag, Svibanj 2014.

Sadržaj

1.	Obuhvat javne objave	1
2.	Strategije i politike upravljanja rizicima	1
3.	Kreditni rizik	3
4.	Rizik likvidnosti	22
5.	Kamatni rizik	23
6.	Valutni rizik	25
7.	Operativni rizik	26
8.	Rizik eksternalizacije	26
9.	Ostali rizici	27
10.	Procjenjivanje adekvatnosti internog kapitala	27
11.	Primici radnika	29
12.	Izveštavanje o izloženosti rizicima	32

Temeljem čl. 176. Zakona o kreditnim institucijama (NN, br. 117/2008., 74/2009., 153/2009., 108/2012. i 54/20013), Odluke Hrvatske narodne banke o javnoj objavi bonitetnih zahtjeva kreditnih institucija (NN, br. 1/2009., 75/2009., 2/2010., 118/2011. i 67/2013) (dalje u tekstu: Odluka o javnoj objavi), Istarska kreditna banka Umag d.d., Umag (u daljnjem tekstu: Banka) objavljuje određene kvalitativne i kvantitativne informacije sa stanjem na dan 31. prosinca 2013. godine.

1. Obuhvat javne objave

Banka ne posluje u sastavu grupe niti je vodeća članica grupe te shodno tome ne vrši konsolidaciju. U tom smislu obuhvat javne objave bonitetnih zahtjeva odnosi se isključivo na Banku bez primjene konsolidacije.

2. Strategije i politike upravljanja rizicima

Banka je Strategijom upravljanja rizicima (u daljnjem tekstu: Strategija) propisala osnovne ciljeve i načela preuzimanja i upravljanja rizicima na kojima će se temeljiti uspostava cjelovitog i efikasnog sustava upravljanja rizicima primjerenog opsegu i složenosti poslovanja Banke te njenim strateškim i poslovnim ciljevima.

Strategijom upravljanja rizicima se:

1. definira profil rizičnosti Banke,
2. utvrđuje sklonost (kapacitet) Banke za preuzimanjem rizika i vrste ograničenja rizika,
3. utvrđuje postojeća i ciljana struktura rizika,
4. propisuju načela primjerenog organizacijskog ustroja za upravljanje rizicima,
5. propisuju obveze višeg rukovodstva u pogledu donošenja politika i procedura za utvrđivanje, mjerenje odnosno procjenjivanje, ovladavanje, praćenje i izvješćivanje o izloženosti ili mogućoj izloženosti Banke pojedinim rizicima,
6. propisuje se potreba osiguranja kontinuiranog razvoja kulture upravljanja rizicima u Banci,
7. propisuje se obveza Banke da strategiju redovito pregledava i usklađuje ju sa poslovnom strategijom.

Banka prilikom ostvarivanja svoje poslovne strategije, svog rasta i razvoja, te ostvarivanja planiranih rezultata poslovanja, kontinuirano vodi računa o svom profilu rizičnosti na način da sustavno i kontinuirano mjeri, procjenjuje i upravlja svim rizicima kojima je ili kojima bi mogla biti izložena u svojem poslovanju.

Sustav upravljanja rizicima u Banci postavljen je na način koji osigurava organizacijsku kulturu, pravila, postupke i resurse potrebne za:

1. identifikaciju i mjerenje odnosno procjenjivanje rizika
  - utvrđivanje relevantnih rizika,
  - utvrđivanje postupka mjerenja odnosno procjenjivanja rizika,
2. ovladavanje tj. kontrolu nad rizikom
  - utvrđivanje kapitalnih potreba za pokriće relevantnih rizika,
  - utvrđivanja zakonskih i internih limita po pojedinim vrstama rizika,
  - utvrđivanje potrebne organizacije (podjela ovlasti, odgovornosti i ovlaštenja, funkcija kontrole rizika),

- utvrđivanje ostalih mjera zaštite od relevantnih rizika (osiguranja i sl.),
3. praćenje i izvještavanje o izloženosti i upravljanju rizicima
- kontinuirano praćenje, mjerenje i analiza izloženosti rizicima,
  - izvještavanje nadležnih tijela o svim relevantnim podacima i rezultatima izvršenih mjerenja i analiza.

U sklopu definiranja sklonosti preuzimanja rizika i ograničenja bančine izloženosti rizicima, Banka:

1. svoju poslovnu strategiju i planove temelji na očuvanju kontinuiteta poslovanja uz daljnji stabilan rast i razvoj, te uz kontinuirano jačanje kapitala i očuvanje njegove visine na razini dovoljnoj za pokriće svih rizika kojima je izložena ili kojima bi mogla biti izložena u svom poslovanju,
2. u izračunavanju potrebnog potencijala za pokriće svih rizika kojima je Banka izložena, osim izračuna kapitalnih zahtjeva za pokriće rizika koje kao obavezne propisuje Odluka o adekvatnosti jamstvenog kapitala kreditnih institucija, Banka će za interne potrebe upravljanja uključiti u odgovarajućem omjeru i ostale rizike za koje je utvrdila da ulaze u njezin profil rizičnosti,
3. ukupna bančina sklonost preuzimanja rizika ograničava se na najviše 95% od ukupno raspoloživog potencijala Banke za pokriće rizika (jamstveni kapital Banke),
4. politikama i procedurama upravljanja pojedinim rizicima Banka propisuje interne limite izloženosti rizicima odnosno najvišu prihvatljivu razinu tolerancije za svaki pojedini značajni rizik.

Značajni rizici kojima je Banka, sukladno svom opsegu i složenosti poslova, izložena ili bi mogla biti izložena su:

1. **kreditni rizik** – predstavlja rizik gubitka zbog neispunjavanja dužnikove novčane obveze prema Banci,
2. **rizik likvidnosti** - predstavlja rizik gubitka koji proizlazi iz postojeće ili očekivane nemogućnosti Banke da podmiri svoje novčane obveze o dospeljeću,
3. **valutni rizik** - predstavlja rizik gubitka koji proizlazi iz promjene tečaja valute i/ili promjene cijene zlata,
4. **kamatni rizik u knjizi banke** - predstavlja rizik gubitka koji proizlazi iz mogućih promjena kamatnih stopa, a koje utječu na stavke u knjizi banke. Obuhvaća rizik ročne neusklađenosti, rizik krivulje prinosa, rizik osnovice i rizik opcije,
5. **operativni rizik** - predstavlja rizik gubitka zbog neadekvatnih ili neuspjelih internih procesa, ljudi i sustava ili vanjskih događaja. Uključuje i rizik informacijskog sustava i rizik neprimjerenog upravljanja kontinuitetom poslovanja. Ujedno uključuje i:
  - **rizik usklađenosti** - predstavlja rizik od izricanja mogućih mjera i kazna te rizik od nastanka značajnoga financijskog gubitka ili gubitka ugleda što ga Banka može pretrpjeti zbog neusklađenosti s propisima, standardima i kodeksima te internim aktima,
  - **rizik eksternalizacije** – predstavlja rizik gubitka do kojeg dolazi zbog korištenja usluga koje čine sastavni dio poslovnih procesa Banke, a koje Banka ugovorno povjerava na obavljanje pružateljima usluga, koje bi inače Banka sama obavljala.

Odjel upravljanja rizicima i rizičnim potraživanjima u svom djelokrugu rada prati i izvještava te provodi kontrolu svih kreditnih i nekreditnih rizika kojima je Banka izložena ili bi mogla biti izložena u budućnosti.

Strategija Banke je jačanje funkcije kontrole rizika obzirom na gospodarske i financijske uvjete kao i moguće rizike na tržištu, a koji direktno i indirektno utječu na poslovanje Banke.

Odjel upravljanja rizicima i rizičnim potraživanjima formiran je kao zaseban Odjel unutar organizacijske strukture Banke te je direktno odgovoran Upravi Banke.

3. Kreditni rizik

Kreditni rizik je jedan od najznačajnijih rizika kojem je Banka izložena u svom poslovanju.

Banka kontinuirano procjenjuje kreditni rizik prilikom odobravanja plasmana klijentima, a temeljem detaljne analize kreditne sposobnosti klijenta, provjeravanja adekvatnosti ponuđenih instrumenata osiguranja i urednosti klijenta u dosadašnjem izvršenju obveza prema Banci.

Kod odobrenih plasmana i potencijalnih obveza Banke tromjesečno se računa i analizira kreditni rizik plasmana i klijenta temeljem čega se procjenjuje njihova nadoknadivost te se provodi klasifikacija u rizične skupine i izračun potrebne razine ispravaka vrijednosti i rezervacija.

Banka također u cilju praćenja izloženosti kreditnom riziku provodi analize kreditnog portfelja tj. analize postojećeg stanja i procjena budućih trendova strukture i kvalitete kreditnog portfelja, temeljem čega se po potrebi predlaže poduzimanje odgovarajućih mjera radi smanjenja kreditnog rizika i poboljšanja strukture kreditnog portfelja.

Banka za procjenu kreditnog rizika i pripadajućih kapitalnih zahtjeva koristi standardizirani pristup.

U procesu procjene kreditnog rizika i izračuna izloženosti ponderiranog kreditnim rizikom Banka priznaje kreditne rejtinge dodijeljene od sljedećih vanjskih institucija za procjenu kreditnog rizika: FitchRatings i Moody's Investor Service Ltd.

Banka koristi kreditne rejtinge za izloženosti prema institucijama.

U slučaju postojanja kreditnih rejtinga od obje agencije, Banka koristi nepovoljniji rejting.

Banka izloženostima prema institucijama koje imaju kreditni rejting odabrane VIPKR, dodjeljuje ponder rizika u skladu s kreditnim rejtingom dodijeljenim od odabrane VIPKR, a prema pravilima raspoređivanja kreditnog rejtinga u određeni stupanj kreditne kvalitete propisanim od strane Hrvatske narodne banke.

Banka će kontinuirano održavati udio kreditnog rizika u raspoloživom jamstvenom kapitalu od maksimalno 75%, a do kraja 2015. će sukladno poslovnoj strategiji, rastu i razvoju Banke, taj udio nastojati smanjiti na maksimalno 65%.

Najveća dopuštena izloženost prema jednoj osobi ili grupi povezanih osoba nakon primjena tehnika smanjenja kreditnog rizika ne smije prelaziti 25% jamstvenog kapitala Banke odnosno iznose propisane člankom 150. Zakona o kreditnim institucijama.

Za svaku potencijalnu izloženost prema jednoj osobi ili grupi povezanih osoba koja je jednaka ili prelazi 10% jamstvenog kapitala Banke potrebna je prethodna suglasnost Nadzornog odbora Banke.

U cilju kvalitetnog upravljanja kreditnim rizikom i postizanja optimalnog neto kamatnog prihoda Banka poduzima sljedeće mjere:

- ugovaranje plasmana s kraćim rokovima dospijeća,
- ugovaranje plasmana uz osiguranje instrumentima materijalne i nematerijalne kreditne zaštite,
- ugovaranje plasmana s pojačanim stupnjem rizika uz višestruko vrijedne instrumente materijalne kreditne zaštite,
- intenzivne aktivnosti na naplati dospjelih nenaplaćenih potraživanja,
- neodobravanje plasmana kod kojih je procijenjeno da nose visok rizik gubitka.

Banka tijekom cijelog razdoblja trajanja ugovornog odnosa procjenjuje kvalitetu plasmana i provodi klasifikaciju istih u odgovarajuće rizične skupine na temelju sljedećih kriterija:

- 1) kreditne sposobnosti dužnika,
- 2) urednosti u podmirivanju obveza dužnika prema Banci i drugim vjerovnicima i
- 3) kvalitete instrumenata osiguranja potraživanja Banke.

Detaljan način utvrđivanja kreditne sposobnosti dužnika propisan je internom Procedurom Banke.

Kriterij na temelju kojeg Banka provodi skupno raspoređivanje plasmana u rizične skupine ukoliko plasmani nisu osigurani adekvatnim instrumentima osiguranja je urednost u podmirivanju obveza dužnika prema Banci.

Tijekom trajanja ugovornog odnosa Banka redovito, a najmanje svaka tri mjeseca ponovno procjenjuje kvalitetu plasmana. Ako se ponovnom procjenom utvrdi da budući očekivani novčani tokovi neće biti dostatni za podmirenje ugovorenog iznosa pojedinih plasmana, Banka će izdvojiti potrebne rezervacije i te plasmane klasificirati u kategoriju djelomično nadoknadivih ili potpuno nenadoknadivih plasmana (u rizičnu skupinu B-1 ili u lošiju skupinu). Isto vrijedi i za preuzete potencijalne obveze.

Djelomično nadoknadivim plasmanima smatraju se oni plasmani za koje se, zbog smanjene kreditne sposobnosti dužnika, zakašnjenja u podmirivanju obveza prema Banci i smanjenja vrijednosti raspoloživih instrumenata osiguranja, procjenjuje da neće biti moguće naplatiti glavnice i kamate u ugovorenoj visini. To su plasmani za koje postoje dokazi da je sadašnja vrijednost očekivanih budućih novčanih tokova po tim plasmanima manja od njihove nominalne knjigovodstvene vrijednosti.

Detaljni opis pravila i metodologije utvrđivanja ispravaka vrijednosti i rezervacija sadržan je u Pravilniku o klasifikaciji plasmana i izvanbilančnim obvezama Banke.

Banka koristi sljedeće tehnike smanjenja kreditnog rizika:

- a) materijalna kreditna zaštita
- b) nematerijalna kreditna zaštita.

Kao materijalnu kreditnu zaštitu Banka koristi financijski kolateral i to primjenom jednostavne metode financijskog kolaterala.

Kao nematerijalnu kreditnu zaštitu Banka koristi garancije/jamstva i kontragarancije i to samo u slučaju kada je pružatelj kreditne zaštite dovoljno pouzdan, a ugovor o zaštiti provediv i pruža odgovarajuću sigurnost u razinu postignute kreditne zaštite imajući u vidu odgovarajući pristup primijenjen za izračun izloženosti ponderiranih kreditnim rizikom i dopušteni stupanj priznavanja. Kao glavni pružatelj nematerijalne kreditne zaštite javlja se HAMAG.

Tablica 1. Iznosi izloženosti s obzirom na primijenjene tehnike smanjenja kreditnog rizika – Standardizirani pristup

Kategorije izloženosti	Materijalna kreditna zaštita		Nematerijalna kreditna zaštita	
	Iznosi izloženosti pokriveni financijskim kolateralom	Iznosi izloženosti pokriveni ostalim priznatim vrstama materijalne kreditne zaštite	Iznosi izloženosti pokriveni garancijama/jamstvima	Iznosi izloženosti pokriveni ostalim priznatim vrstama nematerijalne kreditne zaštite
	u tis kn	u tis kn	u tis kn	u tis kn
Izloženosti prema trgovačkim društvima	3.051	-	3.907	-
Izloženost prema javnim državnim tijelima	-	-	52.909	-
Izloženosti prema stanovništvu	1.994	-	1.442	-
UKUPNO	5.045	-	58.258	-

U sklopu kreditnog rizika Banka prati i koncentracijski rizik odnosno rizik velikih izloženosti. Pritom se posebno vodi računa o poštivanju dopuštenih izloženosti propisanim zakonskim i podzakonskim aktima HNB-a. Ujedno se prati i koncentracijski rizik vezan uz grane djelatnosti.

Banka jedanput godišnje provodi stres testiranja vezana za izloženost Banke kreditnom riziku.

Strateška orijentacija Banke, što se tiče rasporeda kreditnih aktivnosti po sektorskoj strukturi je usmjerena na male i srednje poduzetništvo koje čini osnovu kreditnog poslovanja.

Tablica 2. Struktura jamstvenog kapitala Banke

Jamstveni kapital	Iznos
	u tisućama kn
(a) Stavke koje se uključuju u osnovni kapital	
Uplaćeni kapital ostvaren izdavanjem redovnih i povlaštenih dionica, osim kumulativnih povlaštenih dionica	162.800
Rezerve i zadržana dobit	67.710
Rezerve za opće bankovne rizike	16.958
Ukupno stavke koje se uključuju u osnovni kapital	
(b) Stavke koje umanjuju osnovni kapital	
Gubici proteklih godina	-
Gubitak tekuće godine	-
Stečene vlastite dionice	91
Nematerijalna imovina	57
Neotplaćeni iznos kredita koji je kreditna institucija odobrila za kupnju dionica kreditne institucije osim za kumulativne povlaštene dionice	159
Ostale stavke	-
Ukupno stavke koje umanjuju osnovni kapital	
(c) Ukupno osnovni kapital (a – b)	247.161
(d) Ukupno dopunski kapital I	27.443
(e) JAMSTVENI KAPITAL (c + d)	274.604

Redovite i povlaštene dionice uplaćene su u ukupnom iznosu od 162.800 tis kn. Rezerve su formirane sukladno važećim Zakonskim aktima. Hibridni instrumenti izdani su sukladno važećim zakonskim i podzakonskim aktima u trenutku izdavanja, te se uključuju u jamstveni kapital maksimalno do godine dana prije isteka roka upisa. Krediti za kupnju dionica Banke odobreni su djelatnicima Banke.

Tablica 3. Iznos kapitalnih zahtjeva

Kapitalni zahtjevi po vrstama rizika	Kapitalni zahtjevi
	u tisućama kn
Kapitalni zahtjev za kreditni rizik	
Korišteni pristupi:	
<i>Standardizirani pristup</i>	
1. Izloženosti prema središnjim državama ili središnjim bankama	-
2. Izloženosti prema lokalnoj i regionalnoj samoupravi	-
3. Izloženosti prema javnim državnim tijelima	-
4. Izloženosti prema multilateralnim razvojnim bankama	-
5. Izloženosti prema međunarodnim organizacijama	-
6. Izloženosti prema institucijama	6.319
7. Izloženosti prema trgovačkim društvima	78.644
8. Izloženosti prema stanovništvu	24.259
9. Izloženosti osigurane nekretninama	20.888
10. Dospjela nenaplaćena potraživanja	35.454
11. Visokorizična potraživanja	-
12. Izloženosti u obliku pokrivenih obveznica	-
13. Sekuritizacijske pozicije	-
14. Izloženosti u obliku udjela u investicijskim fondovima	-
15. Ostale izloženosti	9.079
(1.) Ukupan iznos kapitalnih zahtjeva za kreditni rizik primjenom standardiziranog pristupa (12% iznosa izloženosti ponderiranih kreditnim rizikom)	174.643
Kapitalni zahtjev za operativni rizik	21.956
Kapitalni zahtjev za operativni rizik izračunat primjenom:	
a) jednostavnog pristupa	22.578
b) standardiziranog pristupa	-
c) naprednog pristupa	-
(2.) Ukupan iznos kapitalnih zahtjeva za operativni rizik	22.578
UKUPAN IZNOS KAPITALNIH ZAHTJEVA (1. + 2.)	196.599

Tablica 4. Ukupan i prosječan iznos izloženosti razvrstan prema različitim kategorijama izloženosti

Bruto iznos izloženosti kreditnom riziku po kategorijama izloženosti	Kreditni, depoziti, potraživanja po kamatama i ostala potraživanja		Dužnički vrijednosni papiri		Klasične izvanbilančne stavke		Izvedeni financijski instrumenti	
	ukupan iznos u tis kn	prosječan iznos u tis kn	ukupan iznos u tis kn	prosječan iznos u tis kn	ukupan iznos u tis kn	prosječan iznos u tis kn	ukupan iznos u tis kn	prosječan iznos u tis kn
Izloženosti prema središnjim državama ili središnjim bankama	382.982	383.074	517.890	415.678	-	-	-	-
Izloženosti prema lokalnoj i regionalnoj samoupravi	5.193	6.034	-	-	185	766	-	-
Izloženosti prema javnim državnim tijelima	78.786	58.214	-	-	-	1.117	-	-
Izloženosti prema multilateralnim razvojnim bankama i međunarodnim organizacijama	-	-	-	-	-	-	-	-
Izloženosti prema institucijama (kreditnim institucijama i investicijskim društvima)	266.428	302.847	-	-	-	-	-	-
Izloženosti prema trgovačkim društvima	981.057	1.014.167	60.555	64.484	87.266	98.615	-	-
Izloženosti prema stanovništvu	387.187	384.957	-	3.516	26.791	27.043	-	-
Izloženosti u obliku pokrivenih obveznica	-	-	-	-	-	-	-	-
Izloženosti u obliku udjela u investicijskim fondovima	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostale izloženosti	143.281	143.600	-	-	550	1.102	-	-
UKUPNO	2.244.914	2.292.893	578.445	483.678	114.792	128.643	-	-

Tablica 5. Geografska podjela izloženosti s obzirom na materijalno značajne kategorije izloženosti

Značajna geografska područja	Kreditni, depoziti, potraživanja po kamatama i ostala potraživanja	Dužnički vrijednosni papiri	Klasične izvanbilančne stavke	Izvedeni financijski instrumenti
	iznos u tis kn	iznos u tis kn	iznos u tis kn	iznos u tis kn
Bjelovarsko-bilogorska	779	1.924	113	-
Brodsko-posavska	47	-	-	-
Grad Zagreb				
Središnje države i središnje banke	382.951	517.890	-	-
Institucije	30.649	-	-	-
Javna trgovačka društva	78.786	-	-	-
Ostale izloženost	2.912	-	-	-
Stanovništvo	7.772	-	37	-
Trgovačka društva	50.596	50.881	9.623	-
Istarska				
Lokalna i regionalna samouprava	5.189	-	185	-
Ostale izloženost	140.356	-	550	-
Stanovništvo	323.259	-	25.429	-
Trgovačka društva	810.666	4.031	62.927	-
Karlovačka	-	55	-	-
Koprivničko-križevačka	623	-	2.500	-
Krapinsko-zagorska	1.598	-	45	-
Ličko-senjska	2.166	-	-	-
Međimurska	4	-	-	-
Osječko-baranjska	23	1.916	3	-
Požeško-slavonska	5	550	-	-
Primorsko-goranska				
Institucije	4.083	-	-	-
Lokalna i regionalna samouprava	4	-	-	-
Stanovništvo	52.296	-	1.199	-
Trgovačka društva	101.120	-	3.168	-
Sisačko-moslavačka	357	-	-	-
Splitsko-dalmatinska	68	78	49	-
Šibensko-kninska	2.581	-	-	-
Varaždinska	1.954	35	-	-
Virovitičko-podravska	897	-	-	-
Vukovarsko-srijemska	30	956	2	-
Zadarska	66	-	2	-
Zagrebačka	11.379	129	8.960	-

Značajna geografska područja	Krediti, depoziti, potraživanja po kamatama i ostala potraživanja	Dužnički vrijednosni papiri	Klasične izvanbilančne stavke	Izvedeni financijski instrumenti
	iznos u tis kn	iznos u tis kn	iznos u tis kn	iznos u tis kn
Inozemne izloženosti				
Švicarska	23.879	-	-	-
Njemačka	77.989	-	-	-
Francuska	25.341	-	-	-
Italija	6.143	-	-	-
Luxemburg	39.918	-	-	-
Nizozemska	33.449	-	-	-
Slovenija	6.472	-	-	-
Sjedinjene američke države	18.136	-	-	-
Ostalo	371	-	-	-
UKUPNO	2.244.914	578.445	114.792	-

Tablica 6. Podjela izloženosti prema vrsti djelatnosti ili druge ugovorne strane razvrstanih prema kategorijama izloženosti

Glavne vrste djelatnosti	Krediti, depoziti, potraživanja po kamatama i ostala potraživanja	Dužnički vrijednosni papiri	Klasične izvanbilančne stavke	Izvedeni financijski instrumenti
	iznos u tis kn	iznos u tis kn	iznos u tis kn	iznos u tis kn
FINANCIJSKE DJELATNOST				
Središnja država i središnje banke	360.162	-	-	-
Institucije	266.428	-	-	-
Javna držana tijela	25.866	-	-	-
Ostale izloženost	131.557	-	27	-
Trgovačka društva	2.373	-	228	-
UKUPNO	786.386	-	255	-
DJELATNOST GRAĐENJA I POSLOVANJA S NEKRETNINAMA				
Javna državna tijela	52.909	-	-	-
Ostale izloženost	68	-	-	-
Stanovništvo	44	-	-	-
Trgovačka društva	146.881	690	23.238	-
UKUPNO	199.902	690	23.238	-
JAVNA UPRAVA				
Središnja država i središnje banke	22.820	517.890	-	-
Javna državna tijela	11	-	-	-
Lokalna samouprava	5.193	-	185	-
Ostale izloženosti	1.212	-	47	-
Stanovništvo	18	-	-	-
Trgovačka društva	1.360	-	193	-
UKUPNO	30.614	517.890	425	-
OBRTNICI	163.272	3.326	8.651	-
PROIZVODNJA				
Stanovništvo	45	-	-	-
Trgovačka društva	173.807	1.511	18.935	-
UKUPNO	173.852	1.511	18.935	-
STANOVNIŠTVO	386.244	-	26.768	-

TRGOVINA				
Ostale izloženost	20	-	-	-
Stanovništvo	113	-	-	-
Trgovačka društva	251.310	55.028	16.155	-
UKUPNO	251.443	55.028	16.155	-
OSTALE DJELATNOSTI				
Ostale djelatnosti	10.421	-	476	-
Stanovništvo	463	-	24	-
Trgovačka društva	242.317	-	19.865	-
UKUPNO	253.201	-	20.365	-
UKUPNO	2.244.914	578.445	114.792	-

Tablica 7. Izloženost prema prostalom dospijeću razvrstane prema kategorijama izloženosti

Preostalo dospijeće	Kreditni, depoziti, potraživanja po kamatama i ostala potraživanja	Dužnički vrijednosni papiri	Klasične izvanbilančne stavke	Izvedeni financijski instrumenti
	iznos u tis kn	iznos u tis kn	iznos u tis kn	iznos u tis kn
Izloženosti prema središnjim državama ili središnjim bankama				
Do 3 mjeseca	333.684	130.409	-	-
Od 3 do 6 mjeseci	6.318	129.788	-	-
Od 6 do 12 mjeseci	0	161.945	-	-
Od 1 do 2 godine	6.365	50.433	-	-
Od 2 do 3 godine	36.618	0	-	-
Preko 3 godine	0	45.315	-	-
Izloženosti prema institucijama (kreditnim institucijama i investicijskim društvima)				
Do 3 mjeseca	263.853	-	-	-
Od 3 do 6 mjeseci	2.575	-	-	-
Od 6 do 12 mjeseci	-	-	-	-
Od 1 do 2 godine	-	-	-	-
Od 2 do 3 godine	-	-	-	-
Preko 3 godine	-	-	-	-
Izloženosti prema javnim državnim tijelima				
Do 3 mjeseca	17	-	-	-
Od 3 do 6 mjeseci	-	-	-	-
Od 6 do 12 mjeseci	-	-	-	-
Od 1 do 2 godine	3.905	-	-	-
Od 2 do 3 godine	30.027	-	-	-
Preko 3 godine	44.837	-	-	-
Izloženosti prema lokalnoj i regionalnoj samoupravi				
Do 3 mjeseca	1.140	-	185	-
Od 3 do 6 mjeseci	108	-	-	-
Od 6 do 12 mjeseci	2.204	-	-	-
Od 1 do 2 godine	432	-	-	-
Od 2 do 3 godine	432	-	-	-
Preko 3 godine	877	-	-	-

Izloženosti prema stanovništvu				
Do 3 mjeseca	32.094	-	10.718	-
Od 3 do 6 mjeseci	9.978	-	1.080	-
Od 6 do 12 mjeseci	24.129	-	4.704	-
Od 1 do 2 godine	39.684	-	6.581	-
Od 2 do 3 godine	29.436	-	340	-
Preko 3 godine	251.865	-	3.368	-

Izloženosti prema trgovačkim društvima				
Do 3 mjeseca	149.665	15.292	21.094	-
Od 3 do 6 mjeseci	68.990	43.842	27.563	-
Od 6 do 12 mjeseci	128.005	1.421	24.798	-
Od 1 do 2 godine	130.995	-	6.714	-
Od 2 do 3 godine	109.345	-	454	-
Preko 3 godine	394.056	-	6.643	-
Ostale izloženosti				
Do 3 mjeseca	74.788	-	85	-
Od 3 do 6 mjeseci	307	-	-	-
Od 6 do 12 mjeseci	865	-	-	-
Od 1 do 2 godine	51.187	-	-	-
Od 2 do 3 godine	1.181	-	-	-
Preko 3 godine	14.952	-	465	-
UKUPNO	2.244.914	578.445	114.792	-

Tablica 8. Izloženosti kod kojih je izvršeno umanjene vrijednosti, dospjela nenaplaćena potraživanja i promjene u ispravicima vrijednosti po djelatnostima

Glavne vrste djelatnosti	Iznos plasmana kod kojih je izvršeno umanjene (ispravak) vrijednosti	Stanje ispravaka vrijednosti plasmana	Troškovi (-) / prihodi od ukinutih ispravaka vrijednosti	Otpisi (-) / prihodi od naplate plasmana otpisanih u proteklim godinama	Dospjela nenaplaćena potraživanja	Iznos izvanbilančnih obveza za koji su izdvojena rezerviranja za identificirane gubitke	Stanje rezerviranja za identificirane gubitke s osnove izvanbilančnih obveza	Troškovi (prihodi od ukidanja) rezerviranja za identificirane gubitke s osnove izvanbilančnih obveza
	iznos u tis kn	iznos u tis kn	iznos u tis kn	iznos u tis kn	iznos u tis kn	iznos u tis kn	iznos u tis kn	iznos u tis kn
FINANCIJSKE DJELATNOST	1	1	1	-	1	-	-	-
PROIZVODNJA	92.799	21.038	-8.138	10	93.456	-	-	-
DJELATNOST GRAĐENJA I POSLOVANJA S NEKRETNINAMA	39.259	13.083	-2.639	11	44.112	-	-	-
TRGOVINA	95.705	32.018	-10.350	18	98.522	-	-	-
JAVNA UPRAVA	4	4	1	-	4	-	-	-
OSTALI SEKTORI	15.182	6.844	-2.006	271	15.273	-	-	1
OBRTNICI	26.918	8.103	-1.447	4	51.797	-	-	-
STANOVNIŠTVO	34.637	17.835	-2.498	21	44.972	3	1	6
UKUPNO	304.505	98.926	-27.076	335	348.137	3	1	7

Tablica 9. Izloženosti kod kojih je izvršeno umanjene vrijednosti, dospjela nenaplaćena potraživanja i promjene u ispravcima vrijednosti po značajnim geografskim područjima

Značajna geografska područja	Iznos plasmana kod kojih je izvršeno umanjene (ispravak) vrijednosti	Stanje ispravaka vrijednosti plasmana	Troškovi ispravaka vrijednosti (-)	Otpisi (-)	Dospjela nenaplaćena potraživanja	Iznos izvanbilančnih obveza za koji su izdvojena rezerviranja za identificirane gubitke	Stanje rezerviranja za identificirane gubitke s osnove izvanbilančnih obveza	Troškovi (prihodi od ukidanja) rezerviranja za identificirane gubitke s osnove izvanbilančnih obveza
	iznos u tis kn	iznos u tis kn	iznos u tis kn	iznos u tis kn	iznos u tis kn	iznos u tis kn	iznos u tis kn	iznos u tis kn
Bjelovarsko-bilogorska	56	56	11	-	56	-	-	-
Brodsko-posavska	81	34	-253	-	82	-	-	-
Grad Zagreb	6.339	5.179	-942	1	6.457	-	-	-
Istarska	256.587	77.530	-23.386	334	291.435	3	1	7
Karlovačka	92	37	-16	-	92	-	-	-
Koprivničko-križevačka	663	42	-36	-	664	-	-	-
Krapinsko-zagorska	3	3	-	-	3	-	-	-
Ličko-senjska	4.703	2.577	-204	-	4.703	-	-	-
Međimurska	146	142	15	-	146	-	-	-
Osječko-baranjska	117	105	6	-	117	-	-	-
Požeško-slavonska	856	307	-	-	856	-	-	-
Primorsko-goranska	32.225	12.242	-1.637	-	40.891	-	-	-
Sisačko-moslavačka	47	45	-	-	47	-	-	-
Šibensko-kninska	1.402	113	-112	-	1.402	-	-	-
Splitsko-dalmatinska	302	224	-224	-	302	-	-	-
Varaždinska	139	104	-199	-	139	-	-	-
Virovitičko-podravska	39	38	-	-	39	-	-	-
Vukovarsko-srijemska	26	26	-	-	26	-	-	-
Zadarska	13	13	-1	-	13	-	-	-
Zagrebačka	661	201	-98	-	661	-	-	-
Inozemstvo	8	8	-	-	8	-	-	-
UKUPNO	304.505	98.926	-27.076	335	348.137	3	1	7

Tablica 10. Promjene u ispravcima vrijednosti i rezervacijama za izloženosti kod kojih je izvršeno umanjenje vrijednosti

Promjene u ispravcima vrijednosti i rezerviranjima	Početno stanje ispravaka vrijednosti i rezerviranja	Povećanja ispravaka vrijednosti i rezerviranja tijekom izvještajnog razdoblja	Ostala usklađenja (u neto iznosu)	Smanjenja ispravaka vrijednosti/ ukinuta rezerviranja tijekom izvještajnog razdoblja	Otpisi na teret ispravaka vrijednosti tijekom izvještajnog razdoblja
	iznos u tis. kn	iznos u tis. kn	iznos u tis. kn	iznos u tis. kn	iznos u tis. kn
Umanjenje (ispravak) vrijednosti plasmana	72.184	12.412	-	12.540	335
Rezerviranja za identificirane gubitke s osnove izvanbilančnih obveza	7	121	-	128	-
Ispravci vrijednosti plasmana skupine A na skupnoj osnovi	20.297	4.304	-	7.838	-
Rezerviranja za izvanbilančne obveze skupine A na skupnoj osnovi	1.058	202	-	293	-

Tablica 11. Iznos izloženosti izračunati korištenjem standardiziranog pristupa i raspoređeni po stupnjevima kreditne kvalitete

Kategorija izloženosti: Središnja država i središnje banke

Stupanj kreditne kvalitete	Ponder rizika (%)	Ukupni iznosi izloženosti prije primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika	Ukupni iznosi izloženosti nakon primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika
		iznos u tis kn	iznos u tis kn
1	0	900.872	959.130
	10		
2	20	-	-
	35		
3	50	-	-
	75		
4	100	-	-
5	150	-	-
	1.250		
	ostali ponderi rizika		
UKUPNO		900.872	959.130

Kategorija izloženosti: Lokalna i regionalna samouprava

Stupanj kreditne kvalitete	Ponder rizika (%)	Ukupni iznosi izloženosti prije primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika	Ukupni iznosi izloženosti nakon primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika
		iznos u tis kn	iznos u tis kn
	0		
	10		
1	20	-	-
	35		
2	50	5.378	5.378
	75		
3	100	-	-
4	150	-	-
	1.250		
	ostali ponderi rizika		
UKUPNO		5.378	5.378

Kategorija izloženosti: Javna državna tijela

Stupanj kreditne kvalitete	Ponder rizika (%)	Ukupni iznosi izloženosti prije primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika	Ukupni iznosi izloženosti nakon primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika
		iznos u tis kn	iznos u tis kn
1	0	25.877	25.877
	10		
2	20	-	-
	35		
3	50	52.909	-
	75		
4	100	-	-
5	150	-	-
	1.250		
	ostali ponderi rizika		
UKUPNO		78.786	25.877

Kategorija izloženosti: Institucije

Stupanj kreditne kvalitete	Ponder rizika (%)	Ukupni iznosi izloženosti prije primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika	Ukupni iznosi izloženosti nakon primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika
		iznos u tis kn	iznos u tis kn
1	0	-	-
	10		
2	20	263.311	263.311
	35		
3	50	3.117	3.117
4	75	-	-
5	100	-	-
6	150	-	-
	1.250		
	ostali ponderi rizika		
UKUPNO		266.428	266.428

Kategorija izloženosti: Trgovačka društva

Stupanj kreditne kvalitete	Ponder rizika (%)	Ukupni iznosi izloženosti prije primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika	Ukupni iznosi izloženosti nakon primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika
		iznos u tis kn	iznos u tis kn
	0		
	10		
1	20	-	-
2	35	55.721	54.955
3	50	119.969	119.969
	75		
4	100	861.409	855.217
5	150	91.779	91.779
	1.250		
	ostali ponderi rizika		
UKUPNO		1.128.878	1.121.920

Kategorija izloženosti: Stanovništvo

Stupanj kreditne kvalitete	Ponder rizika (%)	Ukupni iznosi izloženosti prije primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika	Ukupni iznosi izloženosti nakon primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika
		iznos u tis kn	iznos u tis kn
	0		
	10		
	20		
1	35	82.826	82.826
2	50	183	183
3	75	244.982	243.880
4	100	82.033	79.698
5	150	3.954	3.954
	1.250		
	ostali ponderi rizika		
UKUPNO		413.978	410.541

Kategorija izloženosti: Ostale izloženosti

Stupanj kreditne kvalitete	Ponder rizika (%)	Ukupni iznosi izloženosti prije primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika	Ukupni iznosi izloženosti nakon primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika
		iznos u tis kn	iznos u tis kn
1	0	66.854	71.212
2	10	-	-
3	20	1.422	2.109
4	35	-	-
5	50	-	-
	75		
6	100	75.554	75.554
7	150	0	0
	1.250		
	ostali ponderi rizika		
UKUPNO		143.830	148.875

UKUPNO		2.938.150	2.938.150
--------	--	-----------	-----------

Tablica 12. Iznosi izloženosti po vlasničkim ulaganjima u knjizi banke

Skupine vlasničkih ulaganja u knjizi banke	Usporedba		
	Bilančni iznos	Fer vrijednost	Tržišna cijena
	u tis kn	u tis kn	u tis kn
Vlasnička ulaganja u kreditne institucije	-	-	
koja ne kotiraju na burzi, u dostatno diversificiranim portfeljima	-	-	
koja kotiraju na burzi	-	-	-
ostala vlasnička ulaganja	-	-	
Vlasnička ulaganja u financijske institucije	-	-	
koja ne kotiraju na burzi, u dostatno diversificiranim portfeljima	-	-	
koja kotiraju na burzi	-	-	-
ostala vlasnička ulaganja	2.558	2.558	
Vlasnička ulaganja u trgovačka društva	-	-	
koja ne kotiraju na burzi, u dostatno diversificiranim portfeljima	-	-	
koja kotiraju na burzi	-	-	-
ostala vlasnička ulaganja	267	267	

Tijekom 2013. godine nije bilo materijalno značajnih gubitaka i/ili dobitaka.

4. Rizik likvidnosti

Banka u sklopu svoju poslovne strategije i osnovnog preduvjeta daljnjeg rasta i razvoja konstantno održava dovoljnu razinu likvidnosti, uključujući i zaštitnu likvidnost u obliku neopterećene, visokokvalitetne likvidne imovine za osiguranje u slučajevima različitih stresnih događaja u Banci.

Likvidnost je uvjet opstanka Banke stoga Banka kontinuirano upravlja likvidnošću nastojeći pri tome postići optimalan odnos između profitabilnosti poslovanja s jedne strane i sigurnosti s druge strane.

Upravljanje rizikom likvidnosti ostvaruje se:

- operativnim upravljanjem likvidnošću Banke,
- strateškim upravljanjem rizikom likvidnosti.

Operativno upravljanje likvidnošću obuhvaća:

- unutardnevno planiranje likvidnosti,

- planove likvidnosti koji se utvrđuju za kraća vremenska razdoblja do tjedan dana i do mjesec dana,
- praćenje i održavanje rezervi likvidnosti u kunama i devizama.

Strateško upravljanje rizikom likvidnosti ostvaruje se praćenjem i mjerenjem izloženosti riziku likvidnosti te održavanjem pozicija u skladu s postavljenim internim limitima. Osim navedenog, strateško upravljanje obuhvaća izradu različitih scenarija testiranja otpornosti na stres.

Za potrebe praćenja i mjerenja rizika likvidnosti koriste se sljedeći osnovni modeli:

- omjeri likvidnosti,
- gapovi likvidnosti (neusklađenost stavki bilance Banke razvrstanih prema kriteriju preostalog dospijeća),
- praćenje minimalnih koeficijenata likvidnosti propisanih od strane HNB-a,
- praćenje strukture i kretanja depozitne osnovice te
- koncentracije izvora.

Dobiveni se rezultati analiza uspoređuju sa prethodnim razdobljima te interno propisanim limitima.

5. Kamatni rizik

Cilj upravljanja kamatnim rizikom je postizanje najpovoljnije izloženosti kamatnom riziku odnosno dostizanje takve razine usklađenosti osjetljivosti aktive i pasive Banke na promjene kamatnih stopa pri kojoj bi rizik za prihode i kapital Banke što proizlazi iz kretanja kamatnih stopa bio što manji.

Kvalitetnim upravljanjem kamatnim rizikom Banka će nastojati izbjeći neprihvatljivi utjecaj promjena kamatnih stopa na stabilnost bančinih prihoda i rezultata poslovanja Banke, što može imati posljedica i na solventnost Banke, te ostvariti optimalne neto kamatne prihode odnosno prihode dostatne za pokriće troškova i ostvarivanje planirane dobiti.

Odjel upravljanja rizicima i rizičnim potraživanjima vrši i odgovoran je za provođenje operativnog procesa upravljanja kamatnim rizikom na način kako je propisano internom Procedurom. Odjel upravljanja rizicima i rizičnim potraživanjima provodi analizu stanja i trendova, te predlaže mjere za poboljšanje stanja odnosno održavanje kamatnog rizika unutar propisanih limita.

Analiza kamatnog rizika provodi se korištenjem sljedećih metoda:

1. Model jaza kamatonosne imovine i obveza (Repricing model),
2. Model tržišne vrijednosti kapitala,
3. Simulacije,
4. Analiza kretanja kamatne marže,
5. Analiza kretanja pokazatelja profitabilnosti.

Kako bi se ograničila njezina izloženost kamatnom riziku Banka je propisala određene interne limite kojih se mora pridržavati te mjere koje je potrebno poduzeti u slučaju njihovog prekoračenja.

Banka jedanput godišnje izrađuje stres testiranja vezana za izloženost Banke kamatnom riziku. U sklopu stres testiranja banka uzima u obzir izvore kamatnog rizika, a to su:

- 1) rizik ročne neusklađenosti,
- 2) rizik krivulje prinosa,
- 3) rizik osnovice i
- 4) rizik opcije.

U cilju upravljanja kamatnim rizikom i postizanja optimalnog neto kamatnog prihoda Banka poduzima sljedeće mjere:

- ugovaranje promjenjivih kamatnih stopa i kod plasmana i kod depozita,
- ugovaranje i odobravanje kratkoročnih plasmana, pogotovu u slučaju kad se ugovara fiksna kamatna stopa,
- poticanje prikupljanja dugoročnih depozita,
- smanjenje imovine koja ne donosi prihode od kamata,
- jačanje kreditne aktivnosti s ciljem povećanja kamatnih prihoda,
- smanjenje dospjelih nenaplaćenih potraživanja po kamatama te
- neodobravanje transakcija pod uvjetima koji su znatno povoljniji od uobičajenih na tržištu.

Tablica 13. Kamatni rizik u knjizi banke - promjene ekonomske vrijednosti, dobiti ili druge relevantne mjere kreditne institucije

Promjene ekonomske vrijednosti/dobiti po valutama	Kamatni rizik u knjizi banke	
	Standardni kamatni šok (+/- 200 baznih bodova)	
	Smanjenje ekonomske vrijednosti/dobiti kreditne institucije	Povećanje ekonomske vrijednosti/dobiti kreditne institucije
	u tis kn	u tis kn
Valuta HRK	-5.156	5.156
Valuta EUR	-2.533	2.533
Ostale valute (ukupno)	-1.792	1.792
UKUPNO	-9.481	9.481

6. Valutni rizik

Osnovni cilj upravljanja valutnim rizikom je zaštita od neočekivanih negativnih fluktuacija tečaja i poduzimanje određenih mjera radi izbjegavanja potencijalnih gubitaka u poslovanju Banke.

Pritom Banka nastoji uskladiti izloženost Banke valutnom riziku sa mogućnošću ostvarivanja zarade na očekivanim kretanjima tečaja.

Odjel upravljanja rizicima i rizičnim potraživanjima analizira kretanje devizne pozicije, utvrđuje trendove kretanja i poštivanje internih i zakonskih limita, te u slučaju utvrđivanja nepovoljnog kretanja devizne pozicije odnosno prekoračenja navedenih limita, Upravi Banke daje vlastiti prijedlog mjera s ciljem usklađivanja devizne pozicije odnosno smanjenja izloženosti valutnom riziku.

U cilju adekvatnog upravljanja valutnim rizikom dnevno se provodi kontrola nad izloženošću Banke valutnom riziku u cilju njegova limitiranja na, za Banku prihvatljivi, nivo u skladu s visinom izloženosti riziku promjena tečaja u okruženju.

Kontrola se postiže:

- uspostavljanjem internih limita valutne izloženosti po svakoj pojedinačnoj valuti i ukupne valutne izloženosti definiranih Odlukom o dopuštenoj izloženosti devizne pozicije valutnom riziku i drugim dopuštenim limitima u poslovanju Sektora riznice i financijskih tržišta, te
- dnevnim praćenjem poštivanja internih limita i zakonski utvrđenog limita definiranog Odlukom o ograničavanju izloženosti kreditnih institucija valutnom riziku.

U sklopu praćenja izloženosti valutnom riziku i upravljanja istom provodi se i:

- analiza valutne izloženosti po pojedinim važnijim valutama pojedinačno (obuhvaća analizu izloženosti Banke u valutama EUR, USD i CHF),
- analiza ukupne valutne izloženosti Banke,
- analiza osjetljivosti Banke na promjenu tečaja kune u odnosu na najznačajnije strane valute,
- analiza kretanja tečajnih razlika.

Također, provodi se usporedba valutne izloženosti Banke po važnijim valutama i ukupne otvorenosti pozicije s interno propisanim limitima.

U cilju reduciranja/eliminacije valutnog rizika provodi se:

- kupnja deviza za devize i/ili kune na tržištu,
- prodaja deviza za devize i/ili kune na tržištu,
- druge transakcije s ciljem zatvaranja otvorene devizne pozicije.

Financijski instrumenti za neutralizaciju valutnog rizika uglavnom su oni isti koji se upotrebljavaju kod trgovine na FX tržištu. Izbor pojedinačnog financijskog instrumenta ovisi od prirode i opsega posla, trenutačnom tržišnom okruženju, cijeni i dr.

Banka jedanput godišnje izrađuje stres testiranja vezana za izloženost Banke valutnom riziku.

7. Operativni rizik

U sklopu upravljanja operativnim rizikom Banka za sve poslovne procese kontinuirano prikuplja podatke o izloženosti operativnim rizicima odnosno o događajima koji mogu rezultirati potencijalnim ili stvarnim gubicima za Banku. Pritom se predlažu mjere za preuzimanje, smanjenje ili izbjegavanje mogućih gubitaka, koje se prihvaćaju na razini Uprave Banke

Banka jedanput godišnje izrađuje stres testiranja vezana za izloženost Banke operativnom riziku.

Kapitalni zahtjev za operativni rizik Banka mjeri jednostavnim pristupom koji se temelji na prosječno ostvarenim operativnim prihodima u protekle 3 godine.

Banka sustavno upravlja operativnim rizicima na način da poduzima mjere za smanjenje mogućnosti nastanka štetnih događaja i/ili osiguranja od istih.

Banka je ujedno propisala metodologije i procedure za upravljanje rizicima informacijskog sustava, kao i za planove kontinuiteta poslovanja.

Upravljanje rizikom usklađenosti poslovanja sa zakonskim aktima i internim procedurama i pravilima Banke regulirano je kroz rad zasebne kontrolne funkcije – funkcije praćenja usklađenosti.

8. Rizik eksternalizacije

Pod pojmom eksternalizacija (engl. *outsourcing*) podrazumijeva se korištenje usluga koje čine sastavni dio poslovnog procesa Banke, a koje na temelju ugovora Banci pružaju pružatelji usluga na kontinuiranoj osnovi i kojima se podržava pružanje bankovnih, financijskih i/ili pomoćnih usluga od strane same Banke.

Banka smije eksternalizirati aktivnosti koje omogućuju obavljanje djelatnosti pružanja bankovnih i financijskih usluga, uključujući i aktivnosti kojima se podržava obavljanje djelatnosti, uz uvjet da eksternalizacija ne narušava obavljanje redovnog poslovanja kreditne institucije, djelotvorno upravljanje rizicima kreditne institucije, sustav unutarnjih kontrola kreditne institucije i mogućnost obavljanja supervizije HNB-a.

U sklopu praćenja rizika eksternalizacija Banka provodi inicijalne (prilikom odabira pružatelja usluge) i kontinuirane procjene rizika eksternalizacije (na godišnjem nivou).

Banka će procijeniti i kontrolirati rizik eksternalizacije za svaki pojedinačni slučaj eksternalizacije, i u sklopu tog procesa osobito voditi računa o sljedećem:

1. mogućnosti pružatelja usluga da osigura pružanje usluga u skladu sa strateškim ciljevima i poslovnim potrebama Banke,
2. pouzdanosti, ekonomskoj održivosti i sposobnosti pružatelja usluga,
3. načinu na koji će Banka nadzirati pružanje usluga,
4. važnosti, opsegu i složenosti (dijelova) poslovnih procesa koji su predmet eksternalizacije,
5. adekvatnosti stručnog osoblja u Banci, odnosno je li ono u stanju provoditi kvalitetan nadzor nad pružateljem usluga i na adekvatan način upravljati odnosom s pružateljem usluga,
6. mogućnosti odabira novog pružatelja usluga ili "vraćanja" (engl. *reinsourcing*) poslovnih procesa u Banku, u slučaju da pružatelj usluga ne postupa u skladu s odredbama ugovora ili ne održava ugovorenu kvalitetu pružene usluge.

Odjel upravljanja rizicima i rizičnim potraživanjima može predložiti slijedeće mjere za smanjivanje rizika eksternalizacije:

- promjenu ugovora koji pružaju primjerenu zaštitu Banci,
- promjenu načina odabira pružatelja usluga,
- stjecanja udjela ili upravljačkih prava u društvu pružatelju usluga odnosno uspostavom strateškog partnerstva s tim društvom,
- redovito izvješćivanje pružatelja usluge o ugovorenim aktivnostima,
- promjenu dobavljača usluge.

9. Ostali rizici

Ostali rizici kojima Banka može biti izložena obuhvaćaju:

- **upravljački rizik** (rizik gubitka do kojeg dolazi zato što Banka zbog svoje veličine ima ograničen kapacitet za uspostavljanje sofisticiranih upravljačkih mehanizama, sustava i kontrola),
- **strateški rizik** (predstavlja rizik gubitka do kojeg dolazi zbog donošenja pogrešnih poslovnih odluka, neprilagodljivosti promjenama u ekonomskom okruženju i sl.),
- **reputacijski rizik** (predstavlja rizik gubitka povjerenja u integritet Banke do kojeg dolazi zbog nepovoljnog javnog mnijenja o poslovnoj praksi Banke, neovisno o tome postoji li osnova za takvo javno mnijenje ili ne).

Iako u prošlosti nisu zabilježeni gubici temeljem izloženosti gore navedenim ostalim rizicima, Banka ipak prati te rizike te ih svakodnevnim poslovnim odlukama nastoji svesti na prihvatljivu razinu odnosno stvoriti uvjete da ne nastupe gubici po izloženosti navedenim rizicima.

10. Procjenjivanje adekvatnosti internog kapitala

Interni kapital je onaj ukupni kapital koji Banka održava u odnosu na trenutni profil rizičnosti kojem je izložena. Interni kapital predstavlja bančin izvor kapitalnih resursa, a Banka ga je dužna održavati na razini koja je u stanju pokriti sve interno propisane zahtjeve za kapitalom po svim materijalno značajnim rizicima. Procjena internog kapitala uključuje sve aktivnosti Banke povezane s upravljanjem rizicima unutar

Banke, od dnevnog upravljanja rizikom do strateškog upravljanja kapitalom Banke. S obzirom na veličinu i opseg poslovanja Banka koristi model internog kapitala Banke koji je u osnovi temeljen na jednostavnim modificiranim pristupima iz Prvog stupa Basela II.

Rizici materijalno značajni za Banku su:

- kreditni rizik uključujući valutno inducirani kreditni rizik,
- kamatni rizik,
- valutni rizik,
- likvidnosni rizik uključujući mogućnost prikupljanja dodatnog kapitala,
- operativni rizik,
- koncentracijski rizik.

Svi materijalno značajni rizici zbrajaju se, te se uspoređuju s razinom jamstvenog i internog kapitala. Za likvidnosni rizik Banka ne izdvaja interne kapitalne zahtjeve već se koristi isključivo mjerama smanjenja ili kontrole rizika.

Osnovni cilj procjene internog kapitala Banke je dugoročno osigurati dostatnost bančinog kapitala u odnosu na sve materijalno značajne rizike s kojima se Banka suočava tijekom poslovanja, kao i adekvatnost njegove strukture i visine u naglašeno nepovoljnim uvjetima, putem uvođenja i primjene prikladnih procesa, procedura i sustava.

Dodatni cilj procjene internog kapitala Banke je mogućnost upravljanja odnosom rizika i povrata s obzirom na visinu preuzetog rizika Banke te učinkovitosti korištenja vlastitog kapitala putem uspostavljanja sustava ograničenja rizičnosti i putem strateškog planiranja.

Ukupni interni kapitalni zahtjevi i iznos kapitalnih zahtjeva prema Odluci o adekvatnosti jamstvenoga kapitala kreditnih institucija (nastavku OAJKKI) odnose se na kreditni rizik, tržišni rizik, operativni rizik i ostale manje značajne ili neznačajne rizike.

A. Metodologija procjene internoga kapitalnog zahtjeva za kreditni rizik

Banka primjenjuje modificirani standardizirani pristup. Banka izračun kapitalnih zahtjeva propisan u OAJKKI modificira na način da izloženostima osiguranim hipotekom ili fiducijarnim prijenosom vlasništva nad poslovnom nekretninom dodjeljuje povoljniji ponder rizika u slučaju da su ispunjeni određeni interno propisani uvjeti.

B. Metodologija procjene internoga kapitalnog zahtjeva za tržišne rizike

Banka primjenjuje pristupe iz OAJKKI. Banka je odabrala ovu metodu jer izračun internih kapitalnih zahtjeva ne odstupa od izračuna propisanog u OAJKKI ni u obuhvatu, ni u propisanoj stopi adekvatnosti kapitala.

C. Metodologija procjene internoga kapitalnog zahtjeva za operativni rizik

Banka primjenjuje pristupe iz OAJKKI. Banka je odabrala ovu metodu jer izračun internih kapitalnih zahtjeva ne odstupa od izračuna propisanog u OAJKKI ni u obuhvatu, ni u propisanoj stopi adekvatnosti kapitala

D. Metodologija procjene internoga kapitalnog zahtjeva za valutno inducirani kreditni rizik (u daljnjem tekstu VIKR)

Za interni kapitalni zahtjev za VIKR Banka primjenjuje modificirani standardizirani pristup na način da uključuje povećani ponder kreditnog rizika kod standardiziranog pristupa radi visoke euroiziranosti kreditnog portfelja.

E. Metodologija procjene internoga kapitalnog zahtjeva za koncentracijski rizik

Banka iskazuje koncentracijski rizik za slijedeće pozicije:

- svake pojedinačne, izravne ili neizravne, izloženosti prema jednoj osobi, odnosno grupi povezanih osoba i
- skupna izloženost istom gospodarskom sektoru.

U slučaju da se premašuju interno propisani limiti izloženosti, Banka će smatrati da je značajno izložena koncentracijskom riziku te će za iznose izloženosti koji premašuju navedene limite računati interni kapitalni zahtjev u iznosu od 12%.

F. Metodologija procjene internoga kapitalnog zahtjeva za kamatni rizik u knjizi banke

Pri izračunu internoga kapitalnog zahtjeva za kamatni rizik u knjizi banke primjenjuje se metoda pojednostavnjenog izračuna procjene promjene ekonomske vrijednosti knjige banke propisanu sukladno Odluci o kamatnom riziku u knjizi banke (NN, br. 2/2010.). Interni kapitalni zahtjev za kamatni rizik u knjizi banke jednak je ukupnoj neto ponderiranoj poziciji knjige banke

G. Metodologija procjene internoga kapitalnog zahtjeva za ostale rizike

Banka primjenjuje pojednostavljeni izračun procjene internoga kapitalnog zahtjeva za ostale rizike. Banka ne procjenjuje izloženost ostalim značajnim rizicima, već za njih izdvaja interni kapitalni zahtjev u iznosu od 5% ukupnih regulatornih kapitalnih zahtjeva. Odabir postotka utvrđen je radi niske razine i materijalne neznačajnosti ovih rizika s obzirom na veličinu, organizacijski ustroj i poslovnu politiku Banke.

11. Primici radnika

Kvalitativne informacije u vezi s politikom primitaka i provođenjem politike primitaka jesu:

- 1) informacije o načinu donošenja odluka pri razvoju i donošenju politike primitaka, uključujući:
  - a. informacije o sastavu i zadacima pojedinih tijela uključenih u razvoj politike primitaka, uključujući, ako je primjenjivo, odbor za primitke i vanjske konzultante,
  - b. informacije o ulozi relevantnih zainteresiranih strana (primjerice dioničara, radnika, investitora ili javnosti) pri razvoju politike primitaka.

Nadzorni odbor Banke donosi i redovito preispituje temeljna načela politike primitaka jednom godišnje. Time se ocjenjuje usklađenost provođenja politike primitaka s politikama i mogućim procedurama Banke vezanim uz primitke te s relevantnim

propisima, standardima, načelima i kodeksima. Nadzorni odbor vrši funkciju Odbora za primitke te donosi stručne i neovisne prosudbe o politici primitaka, provođenju politike primitaka te o utjecaju primitaka na upravljanje rizicima, kapitalom i likvidnošću.

Uprava Banke utvrđuje ukupan postotak varijabilnog dijela plaće za pojedini organizacijski dio Banke.

Visinu varijabilnog dijela primitka za pojedinog radnika dodjeljuje rukovoditelj pojedine poslovne jedinice u suradnji sa voditeljima zaduženim za pojedine manje dijelove poslovnih jedinica temeljem uspješnosti po nefinancijskim kriterijima.

Uspješnost po nefinancijskim kriterijama utvrđuje Nadzorni odbor za Upravu Banke, odnosno Uprava banke za više rukovodstvo i kontrolne funkcije.

Osnovni ciljevi politike primitaka odnose se na utvrđivanje uvjeti, način i postupaka obračuna primitaka radnika koji se odnose na varijabilni dio primitaka.

Specifični zahtjevi primjenjuju se na radnike čije profesionalne aktivnosti imaju materijalno značajan utjecaj na profil rizičnost, a to su članovi uprave Banke, više rukovodstvo koje obuhvaća Direktora korporativnog bankarstva, Direktora Riznice, Direktora Ureda Uprave, Direktore Poslovnih centara, Rukovoditelja Odjela upravljanja rizicima i rizičnim potraživanjima, Rukovoditelja unutarnje revizije i kontrole te Voditelja Referade za usklađenost.

Varijabilni primici odražavaju uspješnost koja je održiva i koja je prilagođena rizicima, odnosno uspješnost koja nadmašuje standard očekivan u skladu s opisom radnog mjesta pojedinog radnika. U zavisnosti od ostvarenih rezultata rada Banke odnosno pojedinih organizacijskih dijelova Uprava Banke utvrđuje ukupan iznos varijabilnog dijela primitka po organizacijskim dijelovima. Planom poslovanja Banke i pojedinih organizacijskih jedinica Banke definiraju su polazne veličine koje čine dio osnovice za utvrđivanje varijabilnog dijela primitka, a preostali dio odnosi se na usporedno i trendovsko kretanje odabranih veličina poslovanja.

Utvrđivanje varijabilnog dijela plaće vrši se na razini Profitnog centra i Banke u cjelini i to tromjesečno, polugodišnje i godišnje po metodologiji utvrđenoj Procedurama politike primitaka. Osnovni kriteriji za utvrđivanje varijabilnog dijela plaće odnose se na mjerenje uspješnosti i s tim povezano prilagođivanje primitaka rizicima na razini poslovne jedinice za financijske pokazatelje su slijedeći:

- 1) kretanje osnovnih bilančnih pozicija u odnosu na plan i protekla razdoblja na razini poslovne cjeline,
- 2) ostvarivanje planirane visine prihoda (kamatnih, nekamatnih i ostalih),
- 3) ostvarena prodaja u određenim segmentima poslovanja (depozitnom, kreditnom, ostalom),
- 4) struktura kreditnih plasmana po rizičnosti propisanoj posebnom Odlukom HNB i po dospjeću,
- 5) utjecaj na rezultat Banke putem visine troškova kreditnog rizika za određeno razdoblje.

Kao korektivni faktor primjenjuje se usporedba s podacima poslovanja svih kreditnih institucija. Uzima se u obzir trend kretanja osnovnih pokazatelja poslovanja institucija u

financijskom sektoru i Banke. Primjena ovog kriterija detaljno se definira Procedurama politike primitaka.

Ostali kriteriji koji se odnose na nefinancijske pokazatelje su sljedeći:

- 1) vrsta, opseg i složenost poslova odnosno pozicija radnika u organizacijskoj strukturi,
- 2) ovlasti i odgovornosti povezane s pozicijom radnika,
- 3) vrste rizika kojima radnik upravlja.

Osnovna plaća radnika koji obavljaju poslove kontrolnih funkcija utvrđuje se u skladu s Pravilnikom o radu i Mikroorganizacijom po organizacijskim dijelovima Banke, te Katalogom poslova i Tarifom radnih mjesta. Plaća ovih radnika utvrđuje se na sljedeći način:

- visina plaće voditelja organizacijskih jedinica u kojima se obavljaju kontrolne funkcije utvrđuje se Ugovorom između Banke i radnika. Ovaj ugovor potvrđuje Nadzorni odbor,
- visina plaće ostalih radnika koji obavljaju poslove kontrolnih funkcija utvrđuje se temeljem usporedbe s plaćom radnika koji su na odgovarajućoj, sličnoj hijerarhijskoj razini u Banci.

Prilikom utvrđivanja plaća svih radnika kontrolnih funkcija uspoređuje se dvogodišnji prosjek ukupnih godišnjih fiksnih primitaka radnika koji obavljaju poslove usporedivog opsega, odgovornosti i složenosti.

Varijabilni primici su dio plaće radnika koji se isplaćuje jedino u gotovini, direktno ovisi o ostvarenom učinku pojedinca, organizacijske jedinice i Banke u cjelini. To je dio plaće koji se mora iznova zaraditi, te ima stimulativni učinak na količinu i kvalitetu izvršenja radnih obveza. Varijabilni dio plaće je ujedno i stimulativni, jer se utvrđuje i isplaćuje ovisno o radnom doprinosu. Odluke o isplati se donose temeljem saznanja o rezultatima poslovanja na razini poslovne godine. Iznosi primitaka se isplaćuju za više rukovodstvo i kontrolne funkcije na mjesečnoj osnovi putem predujmova, odnosno ovisno o vrsti primitka na godišnjoj osnovi po općim zahtjevima ove Politike. Varijabilni primitci Uprave se isplaćuju u ukupnom iznosu nakon završetka poslovne godine. Odluke nadzornog odbora provodi Uprava banke u skladu s politikom primitaka.

Utvrđivanje varijabilnog dijela plaće odnosi se na sve radnike, neovisno o utjecaju tih radnika na profil rizičnosti Banke osim na radnike Uprave Banke, rukovoditelje kontrolnih funkcija i više rukovodstvo. Opći zahtjevi politike koji se primijenjuju na sve radnike odnose se na sljedeće:

- 1) odgovarajuće i djelotvorno upravljanje rizicima. Ostvarivanje ovog zahtjeva prati se utvrđivanjem veličine pojedinog rizika na razini poslovne jedinice ili Banke u cjelini.
- 2) Osnovni kriteriji koji se ocjenjuju radi utvrđivanja varijabilnog dijela primitaka odnose se na mjerenje uspješnosti i s tim povezano prilagođivanje primitaka rizicima. S obzirom na značaj kreditnog rizika kretanja troškova rezervacija i ispravaka vrijednosti po plasmanima ima znatan utjecaj na visinu varijabilnog dijela plaće.

Tablica 14. Agregirane kvantitativne informacije o primicima, raščlanjene po poslovnim područjima za 2013. godinu isplaćene u gotovini (fiksni i varijabilni primici) tis. kn

Opis	Ukupno
Prodaja	16.685
Stručne službe	18.205
Kontrolne funkcije	1.634
Ukupno	36.524
Od čega fiksni dio	30.172
Od čega varijabilni dio	6.352

Banka je tijekom 2013. godine isplaćivala varijabilni dio primitaka u gotovini, osim djela koji se odnosi na premiju osiguranja djelatnika.

Sukladno Politici primitaka radnika a na temelju analize rizika, utvrđeno je da Banka ne predstavlja značajnu banku s aspekta primjene Odluke o primicima radnika te stoga nije dužna javno objaviti agregirane kvantitativne informacije o primicima, raščlanjene na zbirnu kategoriju članova uprave i višeg rukovodstva te zbirnu kategoriju ostalih radnika čije profesionalne aktivnosti imaju materijalno značajan utjecaj na profil rizičnosti kreditne institucije.

12. Izvještavanje o izloženosti rizicima

Odjel upravljanja rizicima i rizičnim potraživanjima tromjesečno izvještava Upravu Banke o izloženosti Banke kreditnom riziku, a sastavni dio izvješća odnosi se na klasifikaciju plasmana i izvanbilančnih obveza u rizične skupine i analizu stanja i kretanja pripadajućih ispravaka vrijednosti i rezerviranja. Odjel ujedno izvještava o strukturi i kvaliteti kreditnog portfelja te koncentracijskog rizika u portfelju kao i procjenu trendova strukture i kvalitete kreditnog portfelja.

Odjel upravljanja rizicima i rizičnim potraživanjima najmanje jednom tromjesečno, a po potrebi i češće, izvještava Upravu Banke o kretanjima i analizama kretanja kamatnog rizika prema pravilima i metodologiji opisanim internim procedurama.

Sektor Riznica i financijska tržišta dostavlja Upravi Banke i Komisiji za upravljanje aktivom, pasivom, likvidnošću te rizicima operativna izvješća sukladno internim procedurama.

Odjel upravljanja rizicima i rizičnim potraživanjima mjesečno izvještava Upravu Banke o izloženosti i upravljanju rizikom likvidnosti i valutnim rizikom.

Na temelju operativnog doseg svih dostupnih i relevantnih podatka, odnosno izvješća o valutnom riziku Sektor riznica i financijska tržišta prati i upravlja valutnom izloženošću te provodi mjere za uravnoteženje izloženosti valutom riziku sukladno smjernicama Komisije za upravljanje aktivom i pasivom te rizicima Banke, Odbora za

likvidnost banke, odnosno daje preporuke o aktivnostima koje valja provesti kako bi se smanjio negativni utjecaj preuzetog valutnog rizika na prihode i kapital Banke.

U Izvještajima o izloženosti operativnim rizicima Odjel upravljanja rizicima i rizičnim potraživanjima posebno vodi računa da se izdvoje događaji koji su rezultirali ili bi mogli rezultirati značajnijim financijskim, pravnim, reputacijskim ili nekim drugim gubitkom.

Vlasnici procesa koji se eksternalizira odgovorni su za dostavljanje potrebnih podataka i informacija temeljem kojih Odjel upravljanja rizicima i rizičnim potraživanjima provodi procjenu rizika eksternalizacije i dubinsko ispitivanje pružatelja usluge, a najmanje jednom godišnje, dužan je izvršiti analizu poslovanja postojećih pružatelja usluga, odnosno kontinuiranu procjenu rizika eksternalizacije.

Odjel upravljanja rizicima i rizičnim potraživanjima u suradnji sa ostalim povezanim službama i tijelima Banke izrađuje Godišnji izvještaj o adekvatnosti internog kapitala Banke.

Izvješća o upravljanju pojedinim rizicima osim Upravi Banke dostavljaju se i Komisiji za upravljanje aktivom, pasivom, likvidnošću te rizicima, te Nadzornom odnosno Revizijskom odboru.